

HEAOLU, SOTSIAALSE ÕIGLUSE
JA JÄTKUSUUTLIKU MAJANDAMISE
ALUSPÕHIMÕTTED

SISUKORD

3 | EESSÕNA

3 | ALUSPÕHIMÕTTED

<i>1. Õigusriiklik korraldus</i>	<i>3</i>
<i>2. Omandivorm ja töö.....</i>	<i>3</i>
<i>3. Konkurents kui alus</i>	<i>3</i>
<i>4. Vastutusprintsibi rakendamine.....</i>	<i>4</i>
<i>5. Majanduslike raamtingimuste stabiilsus</i>	<i>4</i>
<i>6. Avalike hüvede võimaldamine riigi poolt</i>	<i>4</i>
<i>7. Solidaarsus ja sotsiaalne kaitse</i>	<i>4</i>
<i>8. Motivaatorite arvestamine</i>	<i>4</i>
<i>9. Jätkusuutlikkus</i>	<i>4</i>
<i>10. Avatud turgude poliitika.....</i>	<i>4</i>

4 | SOTSIAALSELE JA TURUMAJANDUSELE ORIENTEERITUD GLOBAALSE MAJANDUSSÜSTEEMI EDU TINGIMUSED

Ülemaailmsest rahandus- ja majanduskriisist väljumine nõuab rahvusvahelisi reegleid. Sotsiaalse turumajanduse ühiskonnamudel pakub selliseid tegutsemisraame. See on end rahvuslikult tõestanud. Euroopa Liidu riigid kohustuvad Lissaboni leppega „konkurentsivõimelise sotsiaalse turumajanduse“ arengule kaasa aitama. Euroopa Liidu institutsioonid, eriti Euroopa Parlament, on viimastel kuudel tõendanud, et nad arvestavad selle ülesandega.. Nüüd peab nendele põhimõtetele ka rahvusvahelise tunnustuse saavutama. Mida seejuures silmas pidada, on Euroopa Liidu juhtivad poliitikud ja teadlased alljärgnevalt aluspõhimõtetenä kirja pannud.

EESSÕNA

Üha kasvava majandusliku ja poliitilise lõimumise tulemusena on paljudes maailma maades suurenenud majanduskasv ja konkurents, paranenud haridusvõimalused, tugevnenud sotsiaalne infrastruktuur ja vähenenud vaesus. Kõigest hoolimata on rahu, vabadus ja õiglus ohustatud. Ülemaailmse heaolu ebaõiglane jaotumine on viinud poliitiliste ja sotsiaalsete pingeteni. Käesolevat rahandus- ja majanduskriisi on võimalik ületada ainult finantsturgudele rahvusvahelisi reegleid kehtestades. See nõuab jätkusuutliku majandamise ühist tunnustamist. Me vajame rahvusvahelist konsensust, mis ühistele põhimõtetele ja väärtustele toetudes võimaldaks heaolu, sotsiaalset võrdsust ja jätkusuutlikku majandamist. Seejuures ei tohi globaliseerumise positiivsed mõjud ka kriisiaegadel rahvusliku ja regionaalse proteksionismi poolt ohustatud saada. Suund üldisele heaolule, demokraatlik legitimatsioon ja inimväärikuse puutumatus on vundamendiks, millele selline konsensus – silmas pidades kultuurset ja ühiskondlikku eripära - toetub.

ALUSPÕHIMÕTTED

Solidaarsus ja subsidiaarsus on põhialused. Solidaarsus hoolitseb selle eest, et turumajandus tõestaks end alati suundumusega üldise heaolu poole. Subsidiaarsus loob ja garanteerib võimalused ainuvastutuseks ja omaalgatuseks.

1. Õigusriiklik korraldus

Funktsioneeriv, usaldusväärne ja demokraatlikult seadustatud õigussüsteem on efektiivse ja jätkusuutliku majandamise alus. See loob eelduse produktiivseks majanduseks, efektiivseks ja kodanikulähedaseks riiklikuks valitsemiseks kui ka hea valitsemise põhimõtetelega arvestamiseks. Reguleerivad elemendid ja pidev järelevalve kontrollivad reeglitest kinnipidamist ja

karistavad reeglitevastase käitumise eest. See ei ole eesmärk omaette. Reguleerimine on kohane ja õige, et stimuleerida konkurentsijätku majandust selliselt, et detsentraliseeritud tegutsemine konkurentsi tingimustes viiks ühiskondlikpoliitiliselt kasulike tulemusteni.

2. Omandivorm ja töö

Efektiivne ja jätkusuutlikkusele orienteeritud majandusstruktuur peab põhinema eraomandivormil, mis annab kaupade ja teenuste omandiõiguse eraettevõtjate ja eramajapidamiste kätte. Eraomandus loob otsustava stiimuli tööga sissetulekut teenida ja on innovatiivse ettevõtluse alus. Ainult eraomandusel baseeruv majanduspoliitika kindlustab püsiva töö. Sellisel alusel võivad tekkida ainuvastutus ja omaalgatus, ilma milleta on oma potentsiaali efektiivne kasutamine, haridus, innovatsioon, majanduslik kasv ja heaolu kujuteldamatud. Eraomand iseloomustab konkurentsivormi, kus paljud väiksemad ja keskmised ettevõtjad vastutavad oma kohustuste eest isikliku varaga. Omand tähendab sotsiaalset kohustust. Selle kasutamine peab samaaegselt teenima ka üldsuse heaolu. See tagab mõõduka, jätkusuutliku ettevõtluse ja kaitseb ühepoolse ja lühiajalise kapitalitulu poole püüdluse eest.

3. Konkurents kui alus

Ülemaailmne konkurentsipoliitika vaba hinnakujunemise alusel optimeerib vähete vahendite allokatsiooni. Funktsioneeriv konkurents on jätkusuutliku majandamise mootor. Ta edendab efektiivsust ja edasiminekut, tugevdab vastustustundlikku tegevust ja takistab ühepoolse turuvõimu tekkimist. Konkurentsipoliitika nõuab nii rahvuslikul kui rahvusvahelisel tasandil avatud turge ja kontrolli turuvõimu üle ning riigi ja riikide ühenduse kontsentreeritust. Konkurents põhineb tulemusprintsibil ning võrdsetel võimalustel.

4. Vastutusprintsipi rakendamine

Konkurentsivabadus tingib vastutusprintsipi rakendamise, et tulemuslik konkurents siduda iga tegutseja vastutusega. Kasumiväljavaated stimuleerivad konkurentsi. Isiklik vastutus kaotuste eest piirab ka vastutustundetut ning liigselt riskialtiti tegevust.

5. Majanduslike raamtingimuste stabiilsus

Turmajanduslik ühiskond vajab pikaajaliselt väljatöötatud majanduspoliitikat ja võimalikult suurt makromajanduslikku stabiilsust. See kehtib eelkõige rahvuslike ja rahvusvaheliste finantsturgude kohta. Investeeringud ja pikaajalised tarbimisotsused eeldavad usaldust stabiilsete raamtingimuste vastu. Siia kuulub ka proteksionistlike meetodite ja sellise rahapoliitika tagasitõrjumine, mis orienteerub ainult lühiajalistele rahvuslikele majandus- ja kasvuesmärgidele.

6. Avalike hüvede võimaldamine riigi poolt

Turmajanduslikus ühiskonnas peab riik tagama avalike hüvede võimaldamise, juhul kui turg pakub neid ebapiisavalt või üldse mitte. Toimiv infrastruktuur, elementaarsed haridusvõimalused ja ligipääs ulatuslikule tervisekindlustusele on valdkonnad, mida riik peab aitama kujundada. Seda suurem kohustus lasub riigil vaesuse korral. Riigi sekkumine peaks siiski piiratud olema.

7. Solidaarsus ja sotsiaalne kaitse

Majanduslik kasv soodustab võitlust vaesuse vastu. Turumajandus ei saa vältida erinevuste tekkimist sissetulekutes ja rahva mõne osa huvide kahjustamist. Turumajanduses on seetõttu nõutavad laiaulatuslikud ja turule vastavad sotsiaalsed kaitsesüsteemid, regionaalse kompensatsiooni mehhanismid kui ka tulemusele orienteeritud maksusüsteem, selleks et kindlustada sotsiaalset rahulolu ja võimaldada laiadel rahvakihtidel majanduslikust ja ühiskondlikust arengust osa saada.

8. Motivaatorite arvestamine

Riigi ülesannete rahastamine nõuab turumajanduslikus ühiskonnas motivaatoreid arvestavat maksusüsteemi. Maksud ei tohi olla sellised, et need pärsivad tulemusliku töö motivaatoreid või põhjustavad allokativseid moonutusi.

9. Jätkusuutlikkus

Iga majandussüsteemi peab saama pikaajaliste tulemuste põhjal hinnata. Jätkusuutlikkus on ökoloogilises, sotsiaalses ja fiskaalses mõttes üks tähtsamatest edu kriteeriumitest ja põlvkondade võrdsuse väljendus. Õigussüsteem, mis põhineb vastutusel ja kohustusel, tugevdab jätkusuutlikkust. Aktiivne kliimakaitsepoliitika eelkõige on majanduslik ja moraalne kohustus tulevaste põlvkondade loomuliku elukeskkonna kindlustamisel.

10. Avatud turgude poliitika

Rahvuslik ainutegetsemine ei ole kriisi lahendus, vaid vastupidi: see võib halvendada majanduskriisi ülemaailmset mõju. Otsustavaks on nii avatud turgude koordineeritud poliitika kui ka ausate mängureeglite järgimine. Proteksionismi ja majandusliku rahvusluse vastu võitlemiseks peab tugevdama vastavaid rahvusvahelisi institutsioone.

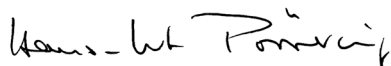
SOTSIAALSELE JA TURUMAJANDUSELE ORIENTEERITUD GLOBAALSE MAJANDUSSÜSTEEMI EDU TINGIMUSED

Avatud ja globaalne majandus vajab rahvusvahelist raami, põhimõtteid ja reegleid, mis on end tõestanud sotsiaalsele turumajandusele orienteeritud majandussüsteemi kontekstis nii rahvuslikul kui Euroopa tasemel ja mis peab ka rahvusvahelisel tasemel kasutust leidma. Need põhimõtted ühendavad vabadust ja vastutust kõikide hüvanguks. Neid peab parandama eriti finantsturgude valdkonnas ja tugevdama rahvusvahelises kaubandussüsteemis. Nõutavad on nii legitimatsiooni,

tegutsemisvõime ja rahvusvaheliste institutsioonide koostöö laiendamine kui ka integratiivsete koostööfoorumite loomine. Aluse selleks moodustavad usaldusväärne õigussüsteem ja subsidiaarsusele orienteeritud demokraatlik kord. Rahvaste poliitiline konkurents ja poliitiline osalus edendavad majanduslikku arengut ja rahvusvahelise ühiskonna- ja

majandussüsteemi stabiilsust. Vajalik informatsiooni liikumine sõltumatute meediakanalite ja ühingute poolt on võimalik ainult sellistes tingimustes. Konsensus ning poliitika-, majandus- ja ühiskonnategelaste arusaam huvide tasakaalustamisest nii rahvuslikes kui ka rahvusvahelistes raamides on „heaolu kõigile“ eelduseks.

8. juuli 2009

Prof. dr. Hans-Gert Pöttering
Euroopa Parlamendi president

Prof. dr. Bernhard Vogel
Endine peaminister
Konrad Adenaueri Fondi esimees

Joseph Daul
Euroopa Parlamendi
ERP fraktsiooni esimees

Dr. Wilfried Martens
Euroopa Rahvapartei (ERP) esimees

Prof. dr. Cees P. Veerman
Wetenschappelijk Instituut voor het CDA
esimees